ROLUL PROFESORULUI – DIRIGINTE ÎN INTEGRAREA COPILULUI CU RISC DE ABANDON ȘCOLAR

POPESCU ROXANA –MARCELA

Liceul Teoretic "Ioan Petruș" Otopeni, jud.Ilfov

"Omul poate deveni om numai prin educație.

El nu e nimic decât ceea ce face educația din el."

(Immanuel Kant)

În orice societate educația reprezintă progresul, dar există numeroase cazuri de copii care abandonează școala foarte devreme. Această retragere de la școală este din voia elevului, atunci când acesta este major și fără voia sa, atunci când este minor iar părinții decid pentru el. Fenomenul abandonului școlar a luat amploare în ultimul timp datorită lipsei de motivație a elevilor și/sau părinților de a urma o școală, considerând fie că școala nu îi pregătește pentru viață, fie că se pot realiza și fără școală prin diferite activități la limita legii sau infracțiuni. O altă cauză a abandonului o constituie lipsa părinților de lângă copii și lăsarea lor în grija bunicilor care nu reușesc să-i convingă de importanța școlii și a învățăturii. Lipsa locului de muncă al părinților, divorțul, decesul unuia dintre părinți, sărăcia familiei, violența în familie și nu în ultimul rând lipsa de educație a părinților și accesul redus la informație constituie alte motive ale abandonului școlar. La nivelul colectivului clasei, teama de eșec, de a nu se face de râs, excluderea din grup duc treptat la dorința elevului de a renunța la școală.

Cunoscând aceste cauze ale abandonului școlar se impun în primul rând măsuri de prevenire. Școala înpreună cu primăria să identifice acei elevi cu risc de abandon si să-i ajute prin asistență socială, cu rechizite, îmbrăcăminte, mâncare, iar biserica trebuie să se implice activ convingând familia și elevul că școala este cea mai sigură cale de a obține o viață mai bună și un trai decent.

Rolul profesorului constă în a identifica copiii aflați în pericol de abandon școlar, de a descoperi cauzele care stau la baza abandonului și de a găsi mijloacele și metodele de a ajuta respectivii elevi să continue școala. De aceea cadrul didactic trebuie trebuie să cunoască situația familială a copilului, să păstreze legătura cu părinții/bunicii, să discute cu el și să găsească împreună o posibilitate de a continua studiile. Este necesar să se lucreze asupre mentalității elevilor și părinților mai ales dacă părinții, la rândul lor, au abandonat de timpuriu școala. Profesorul de educație plastică manifestă atitudine empatică și spirit creativ și datorită specificului disciplinei poate integra elevii în echipe de lucru, îi poate evidenția pentru activitățile lor, încurajțndu-i astfel să se exprime, făcându-i să depășească teama de eșec, frica de situația din familie. În clasele unde există copii aflați în pericol de abandon școlar se pot desfășura activități legate de acest subiect, insistându-se pe urmările abandonului. Se pot desfășura campanii și proiecte la nivel de școală în colaborare cu consilierul școlar și diferite alte instituții precum biserica, poliția, primăria,etc. Măsurile de combatere a abandonului școlar trebuiesc adaptate fiecărui copil aflat în situație de abandon în funcție de cauza care a

determinat renunțarea la școală, dar măsurile de prevenire este necesar să se aplice tuturor elevilor sub forma unor acțiuni desfăsurate la nivel de școală.

Studiu de caz. Elevul A.I , clasa a V-a

Elevul este crescut de bunica. Părinții sunt plecați în străinătate la muncă. În clasele primare bunica a reușit să stăpânească copilul, să îl determine să meargă la școală. Când a crescut, nu a mai ascultat, a intrat într-un anturaj nepotrivit și a lipsit foarte mult de la școală.

În acest caz dirigintele trebuie să țină permanent legătura cu familia, aducându-i la cunoștință situația școlară a copilului. În același timp, prin discuții repetate, prin consiliere, prin sfaturi, profesorul poate să găsească o cale de comunicare cu elevul și îl poate determina să vină la școală, oferindu-i motivație, sprijin, încurajându-l și ajutându-l să depășească tentația de a abandona școala.

Studiu de caz. Eleva E. M.

Eleva este în clasa a VIII-a. În familie trece printr- o periodă tensionată, datorită certurilor dintre părinții aflați în divorț. Părinții nu îi acordă suficienă atenție. Numărul foarte mare de absențe vin ca un semnal de alarma pentru părinții care nu știu cum să procedeze în acest caz. Și aici intervenția dirigintelui este esențială. În colaborare cu consilierul școlar, pot purta conversații cu eleva , oferindu-i ajutorul necesar pentru a-și continua studiile.

Dirigintele este cel care trebuie să cunoască situația familială a elevilor, eventualele probleme care ar putea pune în pericol frecventarea școlii și să poată preîntâmpina situațiile de abandon școlar. Dacă în clasă sunt elevi care intră în categoria de risc de abandon, profesorul diriginte, pe lîngă discuțiile cu familia, poate recomanda consiliere școlară, poate ajuta elevul financiar, obținând ajutor din partea familiilor unor colegi de clasă sau ONG-uri, Consiliul Local,etc. Toate demersurile și discuțiile trebuie purtate cu maxima discreție astfel încât copilul în cauză să nu se simtă inferior sau că ar fi ceva în neregulă cu el. Niciodată nu ar trebui să se desfîșoare discuții despre ascest subiect în fața întregii clase, ci doar individual. La nivelul clasei acești elevi trebuie implicați în toate activitățile extrașcolare desfășurate.

Dacă sunt implicate costuri pentru excursii, vizite, vizionări de spectacule, atunci cu sprijinul comitetului de părinți sau al său personal, costurile ar trebui acoperite pentru ca și elevul defavorizat să poată participa. Integrarea copiilor din medii defavorizate, care au risc de abandon școlar este esențială pentru a preîntâmpina renunțarea la școală.

În perioada în care școala s-a desfășurat mai mult online, foarte multi copii au fost în pragul abandonării școlii sau chiar au renunțat, fie din cazul lipsei tehnologiei necesare, fie din cazul nivelului cultural al familiei care neînțelegând ce se întâmplă cu școala online și neavând posibilitatea să ajute copilul au preferat să îndemne elevul să renunțe pentru a merge la muncă sau pentru a avea grijă de frații mai mici. Țara noastră se situează undeva pe locul 2 în Europa în topul țărilor cu cel mai mare abandon școlar, lucru care este foarte trist. Ar putea exista sute de explicații, însă, de cele mai multe ori, acest lucru se întâmplă din cauza faptului că familiile din care acești copii provin, nu sunt destul de înstărite.[1]

Iată că sărăcia rămâne, totuși, una dintre cauzele principale care duc la abandonarea timpurie a școlii. O rată mai mare a abandonului se înregistrează în rândul elevilor de liceu. Aceștia preferă să abandoneze școală, fie pentru a merge la muncă în străinătate, fie pentru a-și ajuta familia în țară.

Conform statisticilor**,** 6 milioane de tineri renunță anual la studii (ceea ce înseamna aproximativ 14% din numărul total de elevi). Pentru aceștia, viitorul este sumbru: somaj, sărăcie sau marginalizare. Tinerii care renunță prematur la studii sunt considerați a fi cei care deși au vârstele cuprinse între 18 si 24 de ani, au terminat cel mult învatamantul gimnazial la data la care abandoneaza școala.[2]

De un real folos sunt, în acest sens, activitățile desfășurate la orele de dirigenție, prin implicarea profesorului diriginte în întâmpinarea situațiilor de abandon. Pot fi invitate la oră persone care au abandonat de timpuriu școala pentru a le expune elevilor situațiile prin care au trecut, pentru a le povesti cum a decurs viața lor după abandonarea școlii.

Fie că abandonează școala din cauza mediului familial sau din cauze apărute în comunisate sau mediul școlar, toți acești tineri sunt vulnerabili și se integrează greu într-o societate aflată într-o continuă evoluție. De aceea este esential ca părinții și cadrele didactice să colaboreze în permanent pentru a putea evita renunțarea timpurie la școală a copiilor.

BIBLIOGRAFIE

http://stories.studentpress.ro/2020/01/09/rata-abandonului-scolar-in-romania/
https://romanialibera.ro/investigatii/document-abandonul-scolar-creste-dar-cei-mai-multi-elevi-de-la-profesionala-merg-la-liceu-820007
http://www.imparte.ro/Ajutor/Reintegrare-sociala/Abandonul-scolar-Cauze-solutii-statistici-si-obiectivele-Uniunii-Europene-246.html

[1] http://stories.studentpress.ro/2020/01/09/rata-abandonului-scolar-in-romania/

[2] http://www.imparte.ro/Ajutor/Reintegrare-sociala/Abandonul-scolar-Cauze-solutii-statistici-si-obiectivele-Uniunii-Europene-246.html